

J.M.G. Leune

Betrokkenen bij de bewaking en reparatie van de contrescarp van het fort Henricus te Steenberg in november 1675

Bron: MHC, oud-arch. gemeente Steenberg, inv. 2044

Versie februari 2016

Op 4, 5 en 6 november 1675 dreigde door een hoge vloed de buitenwal (de contrescarp) van het Steenbergse fort Henricus te bezwijken. ¹ Het zeewater overspoelde reeds de kruin aan de zuid- en de noordzijde van de vesting. Met man en macht is toen dag en nacht succesvol getracht om een volledige doorbraak te voorkomen. De daarmee gemoeide kosten bedroegen respectievelijk fl. 107,30, fl. 73,25 en fl. 119,25. ² De kosten die gemoeid waren met de derde tranche (fl. 113 en 125 stuivers) zijn (ongedateerd) als volgt gespecificeerd: ³

Betaald aan	Betaald voor ⁴	Betaald ⁵
Herman Muller, timmerman	het gebruik van 60 [?] planken die hem weer zijn teruggegeven	11-04
Idem	18 revelaers [planken]	09
Idem	daggelden met twee knechten	06-18
?	een kruik brandewijn	04-04
Laurens Brugman	arbeid	01-04
Adriaen Geertse	idem	01-04
De "bedrijf" [?] van Steenput ⁶	idem	01-04
Adriaen de Oostindiëvaerder	idem	01-04
Francisco de Melo	idem	01-04
Adriaen Claesse Haege	idem	03
Matthijs Bus	met twee knechten, 60 bossen stro en een wagen met twee paarden	11-12
Adriaen Engelen	met twee knechten gedurende een nacht en een dag	06
Willem Snoll ⁷	gedurende twee nachten en een dag	03
Marines Evertse	idem	03
Geert van Rijt	idem	03
Pieter de Glasmaecker	arbeid	01-09
Pieter de Roeijer ⁸	idem	01-09
Cornelis Janse	met twee knechten gedurende een nacht en een dag en 25 bossen stro	07-06
Dirck Janse	50 bossen stro	02-10
Joost Kock ⁹	verteerde kosten	22-10
Idem	daggelden	03
De majoor van de schans ¹⁰	bier en andere onkosten	05
Jacob Laurentse	arbeid	01-04
Gijsbrecht Willemse	idem	01-04
Claes van Jou	idem	01-04
Willem de Metselaer	idem	01-04
Jacob Franse	idem	01-04
vier lui (N.N.)	het bewaken van het werk op tweede kerstdag	03-03

¹ De hoge vloed teisterde grote delen van de Republiek en de Zuidelijke Nederlanden; zie: J. Buisman, Duizend jaar weer, wind en water in de Lage Landen, deel 5, 1675-1750, Franeker, 2006, p. 24. De buitenwal van het fort was toen onderdeel van de buitendijk van de Graaf Hendrikpolder, waarin het fort was gelegen.

² Van de eerste en tweede tranche is geen specificatie aangetroffen. Mogelijk waren er nog meer "bestedingen".

³ Deze rekening is waarschijnlijk eind 1675 of begin 1676 opgemaakt.

⁴ Indien op het betreffende kohier niet is vermeld waarvoor is betaald is aangenomen dat het uitsluitend arbeid betrof.

⁵ In guldens en stuivers.

⁶ Mogelijk is hier bedoeld: de knecht van Steenput (een Steenbergse notabele) of iets dergelijks.

⁷ Hij zal identiek zijn met Willem Adriaense Snol (1626-1685).

⁸ Hij is vermoedelijk identiek met de roeier Pieter Willemse Alemisse.

⁹ Joost Kock was kanonnier op het fort Henricus.

¹⁰ Majoor van het fort Henricus was toen Jacob van Ruijnen (Rijnen).